

Nr 972

Av herr Lothigius m. fl., om oskadliggörande av oljeavfall.

(Lika lydande med motion nr 855 i Första kammaren)

Tusentals kubikmeter oljeavfall vräks årligen ut i naturen. Möjligheterna till effektiv destruktion av detta avfall har hittills varit alltför begränsade. Av denna anledning utgör numera den stora mängden oljespill ett särskilt skrämmande miljöhot, som snarast borde påkalla effektiva motåtgärder från såväl samhällets som de ansvariga företagens sida. För närvarande hotas nämligen inte bara vårt grundvatten och många vattendrag utan även reningsverken runt om i landet av oljespill.

På senare tid har dock åtgärder vidtagits i syfte att bättre tillvarata den stora mängden av oljespill. I Stockholm och Jönköping finns anläggningar för destruktion och regenerering av oljeavfall, och nyligen togs en destruktionsanläggning i drift i Stenungsund. Uppförandet av sådana anläggningar även inom övriga regioner i vårt land borde ges hög prioritet och särskilt syfta till en ökad återvinning av oljeavfallet. Sådan verksamhet framstår nämligen som enda metoden att minska avfallsmängden. Inom annan industri har återvinning kunnat ske till nära 100 % i fråga om produkter som har stort värde och där det sålunda lönar sig att satsa pengar på erforderliga åtgärder. För oljans vidkommande torde behovet av återvinning göra sig lika starkt gällande.

Vid sidan av den miljövårdande effekt som en regnerering av oljan kan få skulle en återvinning innebära ett minskat importbehov. Detta kan i dag förefalla mindre väsentligt men vore i en krissituation i likhet med den som inträffade vid Suezkrisen i slutet på 1950-talet synnerligen betydelsefullt.

För en sådan satsning krävs dock stora investeringar för de företag som närmast skall svara för verksamheten. För ökad återvinning och destruktion av all olja utöver smörjolja finns hittills endast mycket begränsade resurser. Viss planering har dock ägt rum på såväl kommunal som enskild nivå inom olika delar av vårt land. Skandinaviska oljecentralen i Jönköping planerar sålunda en väsentlig utbyggnad av nuvarande destruktions- och återvinningsverksamhet, vilket beräknas medföra nyinvesteringar uppgående till cirka 700 000 kronor. Kontakter med andra företag och med representanter för kommunen har redan tagits i syfte att disku-

tera formerna för en framtida lösning av avfallsproblemet inom denna region. Mycket lämpligt vore om även andra regioner kunde följa detta utmärkta exempel, som förutsätter en samverkan mellan enskilda företag och den kommun som handhar regionens miljöplanering i stort.

För ett enskilt företag är ett sådant initiativ emellertid mycket kostsamt, varför man lämpligen bör överväga eventuella åtgärder i syfte att minska kostnaderna. Tänkbart vore därvid, att vid import av smörjolja pålägga särskild importavgift uppgående till några ören per liter som föres till en av samhället förvalttad fond med ändamål att bekosta destruktionen av olja. En sådan fondbildning vore inte endast ägnad att finansiera företagens destruktionsverksamhet utan kan även indirekt möjliggöra den utbyggnad som samtidigt är en förutsättning för en ökad återvinning. I Tyskland erbjudes ett annat intressant exempel på hur sådan verksamhet kan arrangeras. Där har staten nämligen byggt upp en fond, varur tjugo företag erhåller 6,50 D-mark för varje hundratal liter renad olja, som de efter behandling för ut på marknaden. Formerna för en svensk satsning på en verksamhet av denna karaktär bör snarast bli föremål för en snabbutredning. Såsom utgångspunkt bör gälla, att samhället och enskilda företag i samverkan måste finna en konstruktiv lösning av det miljöproblem som följt med det ökade oljeavfallet.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning rörande oskadliggörande av oljeavfall.

Stockholm den 28 januari 1969

Carl-Wilh. Lothigius (m) Ove Nordstrandh (m) Anders Björck (m)

i Nässjö
